PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

۱۲۲۲

فرانسه په افغانستان کې د خپل پوځي ماموریت پر مهالویش پښمانه ده

د فرانسې د بهرنیو چارو وزیر الن ژوپې ویلي، په ۲۰۰۱م کال کې هغه مهال چې ولسمشر شیراک او صدراعظم ژوسپین په افغانستان کې د فرانسې د پوځي مداخلې په اړه پریکړه وکړه، نو د دغې مداخلې د مهالویش په ټاکلو کې خطاګاني وشوې.

"سانټریست ونیزې" د فرانسې د بهرنیو چارو د وزیر په حواله چې د دفاع له وزیر سره یې یو ځای د پارلمان د دفاعي او بهرنیو چارو کمیټې ته خبرې کولې، ۳مخ

دوولسم کال - دویمه دوره، ۱۲۲۲ مه ګڼه، پر له پسې ۲۲۹۶ ګڼه د ۱۳۹۰ل.د سلواغې ۲۴مه - ددو شنبې ورځ، د ۱۴۳۳هـق ربیع الاول ۲۱مه د ۲۰۱۲ د فبروري ۱۳مه

د ولسي جرګې اداري پلاوی بشپړ شو

په ولسي جرګه کې د هلمند د خلکو استازی نعمت الله غفاري، چې په پرونیو ټاکنو کې یوازې کاندید و، د دې جرګې د دویم نایب په توګه وټاکل شو.

پرون په ولسي جرګه کې حاضرو ۱۲۵ تنو په علني ډول خپله رایه وکاروله، چې په پایله کې یې غفاري د ۱۲۱ موافقو او څلورو مخالفو رایو په ترلاسه کولو سره د دویم نایب په توګه وټاکل شو.

وروسته له هغه، چې د ولسي جرګې د شپاړسم تقنیني دور دویم کال د سلواغې پر لومړۍ نېټه د ولسمشر حامد کرزي له لوري پرانیستل شو، د ننګرهار د خلکو استازی عبدالظاهر قدیر د جرګې د مرستیال، د پروان د خلکو استازی عبدالستار خواصي د منشي او د بلخ استازی فرهاد عظیمي د منشي نایب په توګه وټاکل شول.

خو په تېرو څو ځلو ټاکنو کې د جرګې د دویم نایب لپاره کاندیدانو د دې څوکۍ لپاره پوره رایې ترلاسه نه کړې.

د دغو ټاکنو وروستۍ ځل ورمه ورځ و، چې د غزنې استازي محمدعارف شاه جهان، د لوګر استازې شکیلا هاشمي، د هلمند استازي نعمت الله غفاري او د کوچیانو استازي محمدنذیر احمدزي ځانونه کاندید کړي وو.

ورمه ورځ په لومړي پړاو ټاکنو کې له یادو کسانو څخه یوه هم پوره رایې ترلاسه نه کړې، محمدعارف شاه جهان ۳مخ

په افغانستان کې هم د ایران اسلامي انقلاب ولمانځل شو

ایرانیو رسنیو په افغانستان کې د خپل انقلاب د بریالیتوب د کلیزې د جشنونو د لمانځلو په اړه په راپورونو کې ویلي چې د افغانستان د کابینې وزیرانو او د کرزي د کورنیو غړیو په کې برخه واخیسته.

دا یرنا د راپور له مخې د شنبې په ورځ په کابل کې د ایران د اسلامي جمهوریت د انقلاب د ۳۳ کالیزې په جشن کې د ولسمشر کرزي مرستیال قسیم فهیم، د افغانستان د وسلوالو قواوو لوی درستیز، د کابینې غړیو، د ولسي جرګې او مشرانو جرګې رییسانو او په کابل کې یو شمېر دیپلوماتانو ګډون کړی و.

په کابل کې د ایران سفیر فدا حسین مالکي د شنبې په ورځ د ایران د اسلامي انقلاب په جشن کې، چې د ایران ملي ورځ بلل کېږي، په پیل کې د افغانستان د سولې د عالي شورا د رییس برهان الدین رباني یادونه وکړه، ویې ویل چې نومورې تېر کال په ایران کې په دې جشن کې ګډون کړی و. د افغانستان د ولسمشر لومړي مرستیال قسیم فهیم په غونډه کې ایرانیانو ته د مبارکۍ د ویلو تر څنګ د ایران له دولت او ملته مننه وکړه چې د جهاد په کلونو کې یې د

افغانانو مرسته وکړه. ده افغانستان او ایران دوه ورونه وبلل.

فهیم د ایران د مرستو بیا بیا یادونه وکړه او دواړه هیوادونه یې بیا بیا په ژبه، کولتور او دین کې شریک هیوادونه وبلل.

فهیم وویل چې ایران له افغانانو سره د پېړیو مرستې کړي او اوس یې هم د پېرو افغانانو ته پناه ورکړې ده. دا په داسې حال کې ده چې د هر کال د زمي په شان سړکال بیا ایران له خپلې خاورې څخه ۳مخ

برج دیگری قلعۀ تاریخی بالاحصار غزنی نیز فروریخت

از جملۀ ۳۶ برج قلعۀ تاریخی بالاحصار غزنی معروف به ((قلعۀ غزنین))، یک برج دیگر آن، شام گذشته فروریخت.

بهاؤالدین یک تن از ساکنان شهر کهنۀ غزنی که دراین برج خانه دارد، به رسانه گفت که شام گذشته، یک برج دیگر قلعۀ غزنین، فروریخت و همراه با آن، دو اتاق خانۀ وی نیز، غلتید.

به گفتۀ وی، این برج از قبل خمیده بود و آنها می دانستند که یک وقتی این برج فرو می ریزد و به همین دلیل، حالا از اتاق های برج، کار نمی گرفتند.

کار پاک نمودن قلعۀ غزنین به هدف ترمیم آن، دوماه قبل به پایان رسید وگفته می شود که در بهار سال آینده، کار ترمیم آن نیز آغاز خواهد شد.

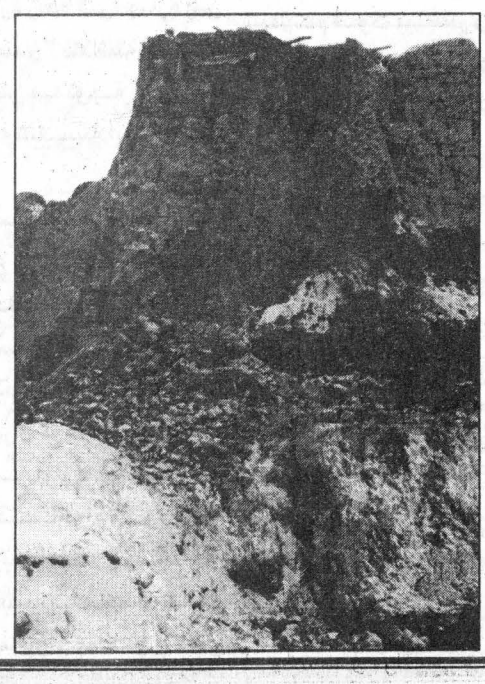

در بین این قلعۀ تاریخی که به قول باستان شناسان، قدامت تاریخی آن به قرن یازدهم میلادی می رسد، شهر کهنۀ غزنی و بالاحصار غزنی نیز، آبادشده اند.

پوهنتون آخن آلمان تعهد کرده است که در سال آینده، دو میلیون یورو را به هدف ترمیم بالاحصار و این قلعۀ تاریخی به مصرف خواهد رساند.

یک عضو شورای ولایتی غزنی که به هدف دیدار از این برج رفته بود، دلیل فروریختن برج را، بی پروایی مسوولین عنوان کرد.

سید شیرآغا عضو شورای ولایتی، به آژانس خبری پژواک گفت که یک ماه قبل، پای دیوارهای این قلعه پاک کاری شد، که این کار باید نه حالا، بلکه در بهار صورت می گرفت.

به گفتۀ وی، در اثر برف باری شدید و باران های شدید، سایر دیوارها و برج های این قلعه نیز، با تهدید فروریختن مواجه است.

قلعۀ باستانی غزنی که اهمیت نظامی و استراتیژیک داشت؛ در دوران سلاطین غزنوی، از آن به حیث مرکز نظامی، و از قلعۀ بالاحصار، به حیث رهایشگاه سران سلسلۀ غزنوی استفاده می شد.

برج تاریخی و مشهور این قلعه (بالابین) بود، که سال گذشته فروریخت، ولی تا حال برای اعمار آن، هیچ گونه تلاش صورت نگرفته است.

پژواک، دراین مورد خواست از مسوولین اطلاعات و فرهنگ ولایت غزنی کسب معلومات کند، ولی آنها از اظهار نظر در این مورد اجتناب نمودند.

قابل یادآوری است که درسال ۲۰۱۳ میلادی، غزنی به حیث پایتخت فرهنگی کشورهای اسلامی شناخته خواهد شد، که پروسۀ اعمار برخی از محلات تاریخی این ولایت، از سوی دولت افغانستان، از دوسال گذشته تاحال جریان دارد.

هشت میلیارد دالر از افغانستان به دوبی منتقل شده است ۴

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

زمانی که میلیاردها افغانی مفقود گردد!

دامنهٔ فساد و فساد کاری در افغانستان به اندازهٔ گسترده و بی سابقه شده است که اکنون به جای ده ها، صدها، هزاران، صدها هزار و میلیون ها، به میلیاردها افغانی از بیت المال نادرک و اختلاس می شود. دیروز ادارهٔ عالی مبارزه علیه فساد اداری، از مفقود شدن سه و نیم میلیارد افغانی تنها از گمرک حیرتان خبر داد.

یک مقام ارشد این اداره که روز گذشته در مشرانو جرگه صحبت می کرد گفت: "در قسمت گمرک حیرتان راپوری که برای ما رسیده، سه میلیارد و پنجصد میلیون افغانی از این گمرک مفقود گردیده است که این گزارش باید تحقیق و بررسی شود، تا حقایق معلوم گردد. راپور برای ما آمده و در آن گفته شده که سه میلیارد و پنجصد ملیون افغانی در سال ۱۳۸۹ و ۱۳۹۰ گم است؛ در حال حاضر، هیأت های ما آنجا را بررسی می نمایند، آنها بررسی را از حیرتان تمام کردند، حالی با گمرک کابل آنرا مقایسه می نمایند".

در مورد فساد و فسادگرایی در کشور که از ده سال به اینسو به سیر صعودی خود را می پیماید، در رسانه ها همه روزه تبصره، تحلیل و مقالات علمی و تحقیقاتی به نشر می رسد، ضرورت نیست که در اینجا باردیگر، تمام ابعاد آنرا به بررسی بگیریم، اما آنچه لازم می نماید، چند سطر پیرامون موضوع یادشده می باشد. اینکه این مسأله چه چیز را به نمایش می گذارد و چه بعد یا ابعاد را می توان از محتوای آن تجزیه و تحلیل کرد، در خور توجه است. باید گفت، اختلاس و فسادی که در این ده سال در افغانستان صورت گرفت که یک مثال آن، اختلاس سه و نیم میلیارد افغانی از گمرگ حیرتان می باشد، بی سابقه ترین مورد فساد و اختلاس در تاریخ کشور به حساب می آید. گفته های رییس ادارهٔ عالی مبارزه علیه فساد اداری، خود این مسأله را واضح می سازد، که با همه تلاش ها و کوشش هایی که با تشکیل نهادهای مختلف زیر عناوین گوناگون به این منظور و با هزینه های هنگفت صورت گرفته، بازهم فساد و اختلاس در اوج قرار دارد و تا کنون هیچگونه دستاورد ملموسی در پی نداشته است، آنچه دولت در این مورد انجام داده است، تنها در دایرهٔ بررسی ها و تحقیقات از موارد فساد و اختلاس می چرخد؛ چیزی که به هیچ صورت نمی توان با توسل به آن از میزان فساد کاست. دولت اگر می خواهد، مبارزهٔ راستین را در برابر فساد آغاز نماید، باید تنها به بررسی دوسیه های فساد اکتفا نکرده، بلکه آنها را تا آخرین مراحل عدلی و قضایی مورد پیگیری قرار دهد. تا باشد که عاملان فساد به جزای اعمال شان رسیده و دیگر ثروت و سرمایهٔ بیت المال از دستبرد غارتگران و چپاولگران در امان باشد.

ریاستی یا صدارتی؟

یک بررسی مقایسوی

نگارنده: م. دکتراندس نبی هیکل

بحث ارجحیت این یا آن نظام سیاسی برای افغانستان در محافل سیاسی هنوز وارد مرحلهٔ علمی آن نشده است و تنها به حیث شعار و نقاط مبارزهٔ سیاسی در بازی های قدرت مطرح می باشد. سوال اساسی این است که کدام یکی از این دو نظام سیاسی در شرایط افغانستان مناسبترین نظام سیاسی می تواند شمرده شود. بدون درک و تحلیل علمی شرایط افغانستان و لازمه های نظام های سیاسی آنها، چنین قضاوتی سلامت نخواهد داشت. بسیاری ها در مورد این دو نظام یا خوانده اند و یا از دیگران شنیده اند و در مجموع درک عام از این دونظم این است که نظام فدرالی بیشتر دموکراتیک است؛ زیرامقام‌های عامهٔ ولایتی و منطقه یی انتخابی و دارای اختیارات ساحوی می باشند. به عبارت دیگر، در نظام ریاستی قدرت متمرکز و در فدرالی غیرمتمرکز می باشد. ا شتباه معمولی یی که بعضآ صورت می گیرد، این است که نظام صدارتی و نظام فدرالی همگون پنداشته می شوند. برای صراحت این موضوع، اندکی بر این مسأله مکث خواهیم کرد.

بحث نظام سیاسی در کشور ما نه تنها ضعف درایت سیاسی و قوت تمایلات گروپی را بازتاب می دهد، بلکه نشان می دهد، ما چگونه نقش خود را به حیث عاملان اثرگذار در یک نظام سیاسی نادیده می انگاریم. تغییر نظام سیاسی بدون شک از صلاحیت های و اختیارات ملت افغان است و طرح تغییر آن بغیر از افغان ها، حساسیت برانگیز است. ضعف درایت سیاسی از عدم توانایی درک انطباقی از یکسو و شاید هم از تمایلات نیرومند (کوبیکیزم) از سوی دیگر ناشی می گردد. برای روشن شدن این موضوع که آیا نظام فدرالی برای کشورما یک نظام مناسبتر می تواند باشد، یا نه، چهار سوال عمده را مقدم بر سایرپرسش ها باید پرسید:

۱. دلایل اساسی ایجاد سیستم فدرال کدام ها اند؟

۲. مشخصه های سیستم فدرال کدام ها اند؟

۳. ارزش (های) محوری سیستم فدرال عبارت از چیست؟

۴.آیا نظام فدرال درشرایط افغانستان ارزش (های) محوری خود را می تواند رشد دهد؟ در یافت پاسخ به هریک از این سوال ها ماموریت این نگارش را می سازد.

بحث بر ارزش های بنیادیی که سیما و ماهیت اساسی نظام های سیاسی را می سازند، ارزش هایی که هر نظام سیاسی را انسانی و هدفمند می سازد، بحث حتمی برای موثریت و کارآیی نظام سیاسی را تشکیل می دهد؛ زیرا این بحث از یکسو به آن ارزش (های) محوری تعلق دارد که تأمین و تحقق آن هدف اساسی نظام های سیاسی به شمول نظام فدرالی را می سازند، بلکه به مهمترین بعد نظام های سیاسی به حیث ساختارها و چهارچوب ها ارتباط دارد، آنچه بدون ارزش های بنیادی نظام ها بدون شک نامکمل و غیر سالم خواهند بود.

مجتمع های انسانی به دولت و نظام های سیاسی عمدتآ به این دلیل نیاز داشته اند، تا به پنج ارزش حیاتی انسانی بتوانند، دست یابند. این ارزش ها عبارت اند از: امنیت، آزادی، نظم عامه، عدالت و رفاه ملی (R Jackson, et al.۲۰۰۷:۳،۴). از دولت ها و به نماینده گی از آن از حکومت ها که در یک نظم سیاسی معین فعالیت می نمایند، توقع می رود، این ارزش ها را پیوسته در پالیسی های خود درنظر داشته باشند و احترام گذارند.

امنیت در روابط بین الملل به حیث دفاع دولت/ حکومت ازاتباع و شهروندان یک کشور در برابر تهدیدهای داخلی و خارجی تعریف شده است. امنیت داخلی شامل امنیت فزیکی در برابر زورگویی، بیعدالتی و استفادهٔ غیر مجاز از قوه یا زور توسط دستگاه حاکمه و حلقات و عناصر داخلی، و احساس امنیت و مصوونیت از تهدید و هراس در داخل کشورمی باشد.

امنیت خارجی تهدید از خارج در برابر استقلال، تمامیت ارضی و حتا حقوق خصوصی اتباع در روابط بین المللی را شامل می گردد. دولت یا حکومتی که نتواند، امنیت داخلی و خارجی را تأمین نماید، به معنای این است که از استقلال قانونی خود که به وسیلهٔ قانون اساسی تضمین گردیده، نتوانسه دفاع نماید. داشتن قانون اساسی مستقل مشخصهٔ اساسی حاکمیت و استقلال سیاسی دولت های معاصر است و حکومت و نهادهای دولتی به دفاع از آنها موظف اند. به عبارت دیگر، تطبیق قانون اساسی در قلمرو تحت حاکمیت مبین حاکمیت و استقلال است.

دولت و به نماینده گی از آن حکومت و نهادهای دولتی موظف به آزادی های فردی و رعایت حقوق اساسی اتباع و شهروندان اند. دولتی که در آن آزادی وجود ندارد، زندانی بیش نیست و حکومتی که به جای حمایت از آزادی ها و حقوق اساسی اتباع و شهروندان از سلب آزادی ها حفاظت نماید، زندانبانی بیش نخواهد بود.

نظم عامه، عدالت و تأمین رفاه ملی یعنی تأمین زنده گی آبرومندانه برای اتباع و شهروندان، از وظایف دولت و حکومت به نماینده گی از آن است. هر نظام سیاسی: ریاستی، پارلمانی و یا مختلط باید به تحقق و رعایت این ارزش ها پیوسته توجه نماید. بیایید لحظه یی فکر نماییم، حاکمی برای جمعیتی که در قلمرو به اصطلاح تحت حاکمیت وی زیست دارند نمی تواند، امنیت تأمین نماید: اتباع و شهروندانش در هراس و در زیر تهدید، در شرایطی که در حق آنان بی عدالتی می شود، حقوقش غصب می گردد و مرجعی برای دادخواهی و اعادهٔ حقوق وی وجود ندارد، نظم عامه به چور وغارت و انارشی عامه جا داده است و فقر در بسا موارد زنده گی، چاره یی جز" بسوز و بساز" نگذاشته، به کدام یکی از این ارزش ها توجه دارد وآیا اتباع آن از آنچه شایستهٔ آنان است، برخوردار اند؟

کدام نظام سیاسی توانسته، این ارزش ها را برای اتباع و شهروندانش فراهم نماید و از آنها دفاع نماید؟

بیش از یک سوم جمعیت جهان در کشورهایی زنده گی می نمایند که ساختارهای فدرال گونه دارند. ایالات متحدهٔ امریکا، برازیل، پاکستان استرالیا، مکسیکو، سویزرلند، نایجیریا، مالیزیا، و کانادا از زمرهٔ این کشورها اند. باید به یاد داشت که دو کشور فدرال همگون و همسان را نمی توان یافت، مگر آنچه همهٔ این دولت های فدرال باهم شریک دارند، عبارت از مشارکت نهادهای حاشیه یی و حکومت مرکزی می باشد. بدین ترتیب، در بحث برتری نظام های سیاسی بدون شک عناصر کلیدی نقش تعیین کننده دارند: مانند شرایط اجتماعی، ذهنی و ارضی جمعیت سیاسی مورد بحث، پروفیشنالیزم رهبری و اداره و... انتخاب نظام سیاسی بر مبنای مدلگرایی و تمایلات ایدیولوژیک ممکن است، دشوار آفرین باشد.

بحث اساسی ما در مورد سیستم حکومتی ریاستی و پارلمانی است. هر حکومتی باید تحقق همان پنج اصل رادر دستور کار خود قراردهد. در سیستم ریاستی نه تنها قوهٔ مقننه، بلکه رییس جمهور نیز، به صورت مستقیم انتخاب می گردد. شکل(۱) زیر، این رابطه ها را ترسیم می نماید.

در این سیستم، قوهٔ مقننه و اجراییه همدیگر را می توانند، کنترول نمایند. مواد قانون اساسی کشور این حقیقت را نشان می دهد.

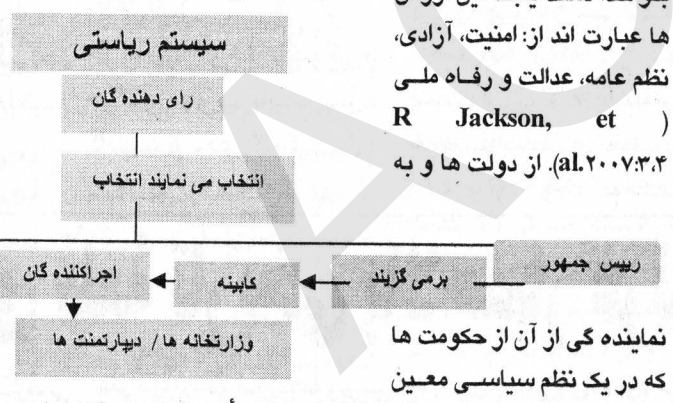

نکاتی که باید به یادداشت:

- برای تهیه کننده گان قانون اساسی امریکا که در سال ۱۷۸۷ در فیلادلفیا گردآمده بودند، مسألهٔ قوهٔ اجراییه یک دلیما را به وجود آورد. آنها به سرعت موافقه نمودند، قوهٔ واحد اجرایی برای تصمیم گیری، فعالیت، رازداری و... ضروری می باشد.
- پس از انقلاب امریکا و رهایی از سلطهٔ جورج سوم، انگلند، بنیادگذاران سیستم ریاستی را برگزیدند؛ زیرا این سیستم قوت بیشتری به حکومت می دهد، تا نقش رهبری کننده را ایفانماید (Andrew Heywood (۲۰۰۷:.

خطر اساسی زمانی وجود دارد که

۱) نهادهای ملی بخصوص احزاب ملی در کشور وجود نداشته باشد،

۲) رییس جمهور بی کفایت یا فاسد باشد و نتواند حاکمیت قانون را تأمین نماید،

۳) پارلمان ضعیف و از حمایت مردمی برخوردار نباشد و

۴) نهادهای دولتی و ص۳

ریاستی یا صدارتی

مدنی ضعیف یا ناکاره باشند، حکومت فاقد پروفیشنالیزم باشد.

در حکومت های پارلمانی، رای دهنده گان نماینده گان خود را در یک انتخابات عمومی

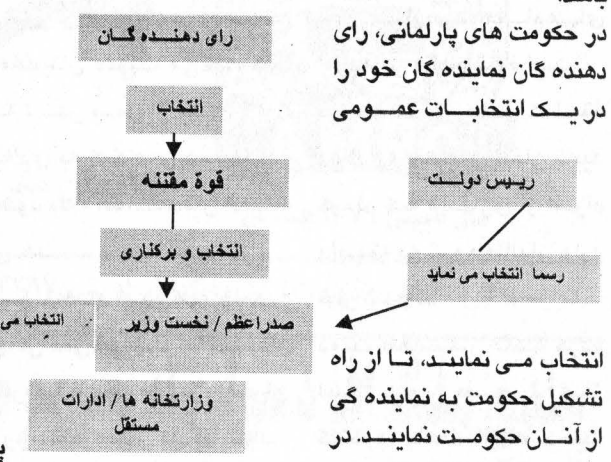

انتخاب می نمایند، تا از راه تشکیل حکومت به نماینده گی از آنان حکومت نمایند. در چنین حالت، نماینده گان مردم برای مجلس مقننه به صورت مستقیم و برای مجلس سنا یا لویه جرگه و صدراعظم به صورت غیر مستقیم رای می دهند. قوۀ اجراییه از پارلمان بخصوص از مجلس مقننه ناشی می گردد، زیرا حزب برنده در انتخابات یا با داشتن اکثریت به تشکیل حکومت می پردازد و یا در ایتلاف با احزاب دیگر. دو نقیصه را در اینجا می توان به وضاحت تجربه کرد: قوۀ مقننه به کلوب پارلمانی قوۀ اجراییه مبدل می گردد. تجربۀ افغانستان نشان می دهد که در سیستم ریاستی نیز، چنین کلوب حکومتی می تواند، ایجاد گردد. شکل زیر ساختارهای مربوط را نشان می دهند.

منبع: (Rod Hague. et al. 1998:۲۰۷)

یادداشت: رییس دولت می تواند، یک شاه باشد، یا یک رییس جمهور که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم انتخاب می گردد. این مقام سمبولیک و تشریفاتی و(به اصطلاح) فاقد صلاحیت اجرایی می باشد. در سیستم پارلمانی می تواند، یک حزب به تشکیل حکومت بپردازد، یا حکومت ایتلافی چند حزب تشکیل گردد. در صورتی که در ریاست دولت شاه قرار نداشته باشد، رییس دولت نیز انتخاب می گردد. این نظام به نظام مختلط معروف است.

فرانسه په افغانستان کې د ...

ویلي، په راتلونکي کې باید دغه شان عملیاتو لپاره مهالویش وټاکل شي.

د فرانسې د دفاع وزیر ګیراد لانګوی د روانې میلادي میاشتې په سر کې د ناټو د دفاع د وزیرانو په غونډه کې وویل، د هغه افغان سرتیري په اړه چې په دې وروستیو کې یې په کاپیسا ولایت کې ځلور فرانسوي سرتیري ووژل له دې نه مخکې چې اردو کې شامل شي؛ دقیقه ځیرې نه نه وه شوې.

د لانګوې په وینا دغه افغان سرتیري له دې نه وړاندې هم عسکري کړې وه، بیا پاکستان ته تللی و او وروسته بیا په کاپیسا کې د افغان اردو په هغه ډله کې شامل شو، چې د فرانسې له خوا روزل کیږي.

د افغان ملي اردو په لیکو کې د جلب او جذب په اړه د فرانسې د دفاع وزیر ویلي، په دې برخه کې لومړیتوبونه له پامه غورځول شوي او د ځارګې او ځیرنې پروسه یې هم نیمګړتیاوې لري.

خو په افغانستان کې د ناټو ځواکونو ویاند "جنرال جکوبسن" د افغان امنیتي ځواکونو په لیکو کې د طالبانو د نفوذ خبره ردوي او وایي، د اردو د جلب او جذب پروسه ښکاره او شفافه ده.

نومورې ویلي، په افغان ملي اردو کې د شاملیدو لپاره اته مرحلې موجودې دي او اردو ته داوطلب له دې وړاندې چې شامل شي؛ په دقیقه توګه ځارل کیږي.

د ناټو ویاند جنرال جکوبسن ویلي، د افغان استخباراتو کارکوونکي دا مهال د افغان ملي اردو په کنډکونو کې موجود دي؛ خو د دې موضوع په اړه پیچلې ځیرنې ترسره کړي.

خو د فرانسې د دفاع وزیر وایي، چې څه د پاسه درې نیم لکو ته د افغان سرتیرو د شمېر د رسولو په هدف په میاشتني ډول د اته زرو کسانو جلب او جذب مناسب عمل نه دی.

د ولسي جرګې اداري ...

، د لوګر استازې شکیلا هاشمي، د هلمند استازي نعمت الله غفاري او د کوچیانو استازي محمد نذیر احمدزي ځانونه کاندید کړي وو.

وړمه ورځ په لومړي پړاو ټاکنو کې له یادو کسانو څخه یوه هم پوره رایې ترلاسه نه کړې، محمدعارف شاه جهان او نعمت الله غفاري، چې تر نورو یې رایې ډېرې وې، د تاکنو په دویم پړاو کې یې سره سیالي وکړه.

خو په دغه ځل ټاکنو کې هم شاه جهان د ۷۱ او غفاري د ۸۶ رایو په ترلاسه کولو سره په دې بریالي نه شول، چې د حاضرو ۱۸۸ وکیلانو ۵۰ جمع یو رایې ترلاسه کړې.

وروسته په جرګه کې د وکیلانو ترمنځ په داسې حال کې دریم پړاو ته د ټاکنو د تللو پر سر ناندرۍ راپورته شوې، چې شاه جهان په دریم پړاو کې له خپلې کاندیدۍ ټېر شو.

یو شمېر وکیلانو ویل، چې له کاندیدۍ څخه د شاه جهان په ټېرېدو غفاري ګټونکی دی، خو نورو یې استدلال کاوه، چې د جرګې د کورنیو دندو په اصولو کې له کاندیدۍ څخه د ټېرېدو په اړه وضاحت نشته او بیا باید ټاکنې ترسره شي.

هماغه وو، چې پرون دې جرګې فوق العاده غونډه جوړه کړه او په علني توګه یې نعمت الله غفاري ته، چې یوازېنی کاندید و، رایه ورکړه او ګټونکی شو.

د ملي شورا د کورنیو دندو د اصولو له مخې، د هر کال په پیل کې د لومړي او دویم مرستیال، منشي او نایب منشي د دواړو جرګو د استازو د رایو له مخې د یوه کال لپاره ټاکل کېږي.

په افغانستان کې هم د ...

د افغانانو ایستلو ته زور ورکړی او هره ورځ په سلګونو افغانان له خپلې خاورې باسي.

ایران شاوخوا یو میلیون افغانانو ته ویلي چې خپل هیواد ته لاړ شي او له هغه ځایه په ویزې یوازې په دې شراط ایران ته ببرته ورشي چې د ایران د ماهان هوایي شرکت دوه طرفه ټکټونه یې اخیستي وي.

ګنو راایستل شویو افغانانو تاند ته وویل چې په کابل کې د ایران سفارت ورته ویلي چې یوازې په هغه صورت کې د ایران وېزه ورکوي چې د مامان هوایي شرکت دوه طرفه ویزه ولري. دا په داسې حال کې ده چې د دغه ایراني هوایي شرکت ټکټ تر نورو هوایي شرکتونو لوړ دی.

د افغانستان د بهرنیو چارو وزیر زلمي رسول هم په غونډه کې یوازې د ایران د مرستو یادونې وکړې او ویې ویل چې د ایران او افغانستان اړیکې اوس تر بل هر وخت زیاتې ښې دي.

د ایراني رسنیو د راپورونو له مخې د ایران د اسلامي انقلاب جشن د افغانستان په مختلفو ولایتونو کې ولمانځل شو. د ایراني رسنیو په وینا د جشن حتا د افغانستان تر ټولو په جنوبي سیمه یانې کندهار کې د هم د والي، د کرزي د کورنۍ د غړیو او نورو دولتي چارواکو په ګډون ولمانځل شو.

په کندهار کې د ایران قونسل علي اصغر راستینه په کندهار کې په دومره لوړه کچه د ایران د اسلامي انقلاب د جشن لمانځنه په تېرو درو لسیزو کې د ایران د بریالیتوبونو نښه وبلله.

برخورد فزیکی در سفارت افغانستان در واشنگتن تایید شد

وزارت خارجۀ افغانستان تایید کرده که میان برخی از کارمندان سفارت این کشور در واشنگتن، برخورد فزیکی روی داده است.

جانان موسی‌زی، سخنگوی وزارت خارجه گفت که در همین رابطه یک دیپلومات برای بررسی بیشتر موضوع، یک

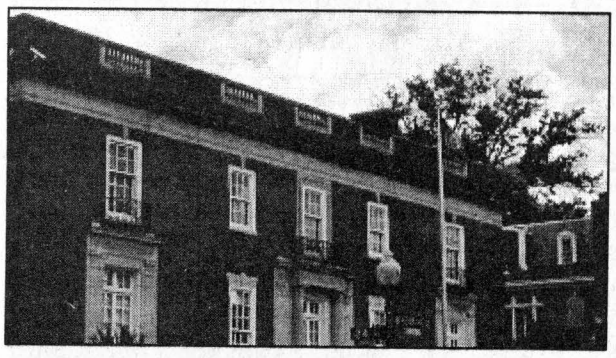

دیپلومات سفارت افغانستان از واشنگتن به کابل فراخوانده شده است.

در روزهای گذشته، موضوع برخورد فزیکی دیپلومات های افغان در سفارت این کشور در واشنگتن، از مسایل داغ در رسانه های داخلی افغانستان بوده است.

برخی رسانه ها گزارش کرده اند که یک دیپلومات افغان که پسر یکی از کارمندان ارشد دولت افغانستان است، به اکلیل حکیمی، سفیر افغانستان در واشنگتن و یک دیپلومات دیگر حمله کرده و آنها را در دفتر کارشان لت و کوب کرده است.

براساس این گزارش ها، هر دو دیپلومات افغان به دلیل جراحاتی که برداشته اند، به یک شفاخانه منتقل شده اند.

این گزارش ها اخیرا علاوه بر رسانه های محلی، در وبلاگ ها و سایر صفحات انترنتی نیز منتشر شده است.

سخنگوی وزارت خارجه اما درگیر شدن سفیر افغانستان در واشنگتن را در این ماجرا تکذیب کرده است.

موسی‌زی به خبرنگاران در کابل گفت: "سفیر افغانستان در واشنگتن در این حادثه اصلا دخیل نبوده، این گزارش کاملا نادرست است.

"او افزود: "برخوردی که صورت گرفته بود، از جانب سفیر افغانستان در واشنگتن، با مقام های وزارت خارجه در کابل به موقع و زمان مناسب حل شد. دیپلومات افغان که در این حادثه آسیب دیده بود، بعد از مداوا به کار خود بازگشته و دیپلومات افغانی که مسوول ایجاد این حادثه بود، فورا به مرکز (کابل) فراخوانده شده است."

موسی‌زی از این دیپلومات نام نبرد و گفت که برای ارایۀ جزییات بیشتر، نیاز است تا تحقیقات در این مورد کامل شود.

یک قاضی محکمۀ کنر با خانم و پسرش کشته شد

در یک حملۀ افراد مسلح ناشناس بر ولسوالی خوگیانی ولایت ننگرهار، یک قاضی دیوان جزای محکمۀ استیناف ولایت کنر همراه با دو عضو خانوادۀ خود، کشته شده و چهار تن دیگر زخم برداشته اند.

حاجی محمد حسن ولسوال خوگیانی، دیروز به رسانه ها گفت که فرد کشته شده، قاضی بصیر نام داشت.

وی علاوه نمود که نامبرده، ساعت ۵ عصر روز گذشته، از بربیار قریۀ خسر خود، یکجا با خانواده اش در یک موتر سراچه به طرف باغچه قریۀ خود در حرکت بود، که در منطقۀ میاگان مورد حملۀ افراد مسلح ناشناس قرار گرفت.

به گفتۀ ولسوال، در این حمله قاضی بصیر جابجا کشته شده؛ اما خیاشنه، خانم و چهار طفل وی زخم برداشته اند.

عبدالله یکتن از باشنده گان محل، به پژواک گفت که بعداً خانم و یک پسر قاضی کشته شده، به علت جراحات عمیق در شفاخانه صحت عامۀ ننگرهار جان باختند.

به گفتۀ ولسوال، پولیس بررسی واقعه را آغاز نموده؛ اما حمله کننده گان، به فرار موفق شده اند.

قضاوتیار محمد اشرف امین رئیس محکمۀ استیناف کنر، ضمن تایید این رویداد به آژانس خبری پژواک گفت که قاضی بصیر، عضو دیوان جزای محکمۀ استیناف این ولایت بود.

داکتر سیدافندی سرطبیب شفاخانۀ ملکی ننگرهار، گفت که شش مجروح رویداد یادشده، به این شفاخانه آورده شده بودند، که یکتن آنها جان باخت.

نامبرده علاوه کرد که متباقی مجروحین؛ شامل یک خانم و دو دختر و دو پسری که سن آنها کمتر از ده سال است، می باشند.

گفتنی است که خوگیانی یک ولسوالی ناامن ننگرهار بوده و اکثراً شاهد ترور مسوولین دولتی و بزرگان قومی میباشد.

هشت میلیارد دالر از افغانستان به دوبی منتقل شده است

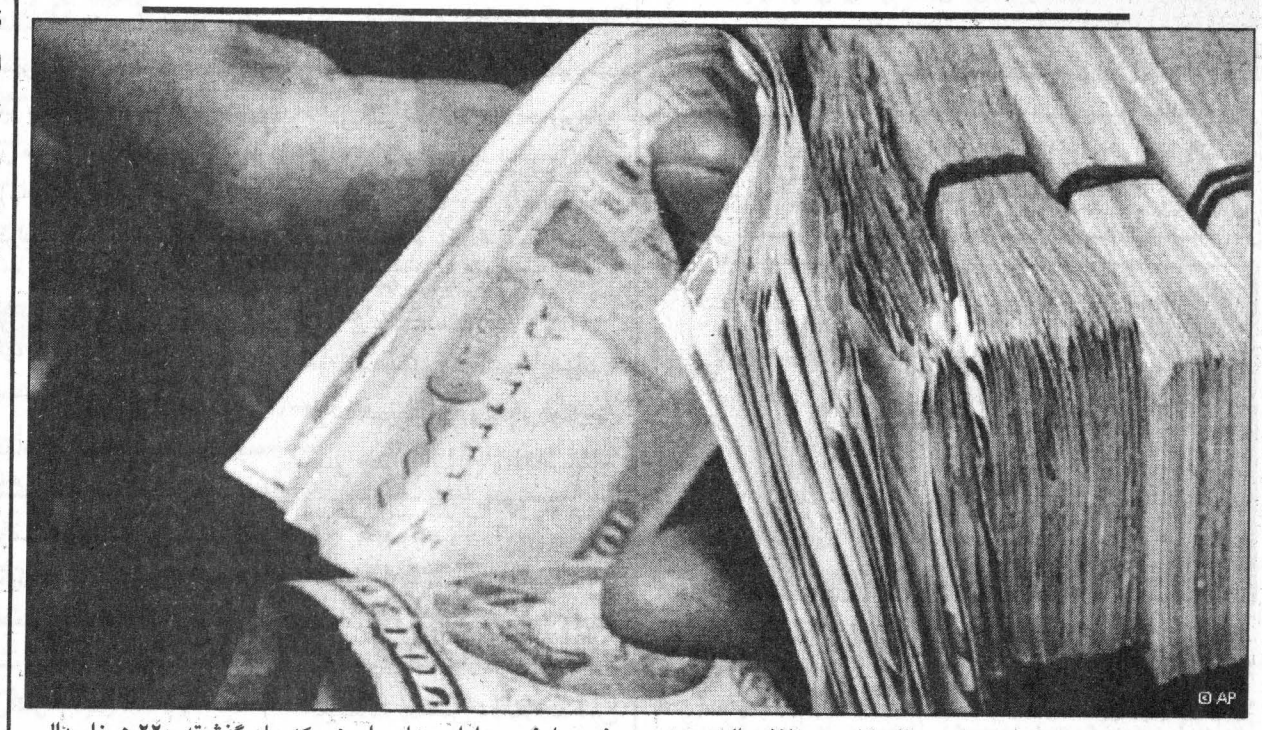

همان طور که پول بین صراف های "سرای شهزاده" در مرکز شهر کابل دست به دست می شود، شایعه یی هم بین آنها می چرخد. شایعه یی که می تواند، بازار اسعار را متزلزل کند.

"تیوری توطیه" که در سرای شهزاده جریان دارد، این است که ثروتمندان افغانستان در حال تبدیل پول و دارایی های شان به قصد خروج از کشور می باشند. آنها از هرج و مرج و بحران داخلی احتمالی پس از خروج نیروهای بین المللی از افغانستان می ترسند.

حاجی اسدالله، یک صراف در حالی که دالرهای امریکایی، پول های عربی و افغانی در دستش است، می گوید: "پول از افغانستان بیرون خواهد شد. همیشه این طور بوده است. به محض اینکه سربازان خارجی افغانستان را ترک کنند، مشکلات هم باز می گردند".

در حالی که سه سال به پایان ماموریت نظامی نیروهای ناتو و انتقال کامل مسوولیت امنیتی به نیروهای افغان مانده است، مقام‌های افغانستان شدیدا به این فکر می کنند که چگونه می توانند، از خروج اسعار و پول های خارجی مانند دالر، یورو و پول های عربی از کشور جلوگیری کنند.

افغانستان یکی از فقیرترین کشورهای جهان است. این در حالی است که ثروتمندان افغانستان سرمایهٔ خود را در خارج از کشور ذخیره می کنند.

نسیم اکبر، رییس "آژانس حمایت از سرمایه گذاری افغانستان" می گوید: "در حال حاضر، این مسأله مهمترین موضوع گفتگوهاست". او توضیح می دهد: "نگرانی این است که کشور به سوی بحران در حرکت است، و موازی با آن، از اکنون تا سال ۲۰۱۴ باید فکر کنیم که چگونه می توانیم، از فاجعه جلوگیری نماییم".

سال گذشته، در یک گزارش تفتیش ایالات متحده آمده بود که پیگرد میلیاردها دالر که در بخش امنیت و پروژه های توسعه یی در افغانستان در ده سال گذشته خرج شده، تقریبا غیر ممکن است؛ زیرا افغانستان سیستم بانکداری بسیار ضعیفی دارد.

افغان های ثروتمند سال هاست که از پول و سرمایهٔ خود با خرید دارایی هایی امن در جاهای دیگر مانند دوبی و جزیرهٔ "جمیره" نگهداری کرده اند. به همین منظور برآورد می شود که حدود ۸ میلیارد دالر از کشور خارج و در امارات متحده عربی انباشته شده است.

اما حاجی شیرشاه احمدزی، یک میلیونر که صاحب شرکت های ساختمانی در کابل است، می گوید که بهای خانه در آغاز سال گذشته ۱۵ درصد افزایش یافت.

این در حالی است که طالبان قصد دارند، تا دفتری را در قطر باز کنند و با مقام‌های امریکایی در مورد پایان جنگ ده ساله در افغانستان مذاکره کنند؛ عده یی بر این باور اند که این مذاکرات ممکن است، راه را برای بازگشت این گروه شورشی به کابل هموار بسازد.

سرمایه گذاری اندک در بخش تولیدی در داخل کشور، باعث شده است که هنوز اقتصاد افغانستان، علی رغم رشد مناسب، ضعیف باشد.

حاجی شیرشاه احمد زی در ادامه می گوید: "یک اپارتمانی که ماه گذشته ۲۲۰ هزار دالر می ارزید، اکنون ۱۴۰ هزار دالر قیمت دارد؛ چرا که وضعیت نامطمین است".

در همین حال، بانک جهانی هشدار داده است که رشد اقتصادی غیرپایه دار ۲۱ درصدی در سال های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ ممکن است، در سال های آینده به دلیل کاهش کمک ها افت کند.

بانک مرکزی گفته است که رشد اقتصادی میان مدت و بیکاری به توانایی دولت در انتقال مسوولیت امنیتی از نیروهای بین المللی به نیروهای داخلی و مطمین ساختن ثبات سیاسی و پولی، وابسته است.

جین لوک لاماهیو، رییس دفتر مبارزه با موادمخدر و جنایت سازمان ملل در کابل می گوید که افغانستان به سیستم کنترول سرمایهٔ قوی تری نیاز دارد. او می گوید: "ما باید یک سیستم کنترول سرمایهٔ بهتر داشته باشیم و ما باید پول را در داخل کشور در بخش تولیدات سرمایه گذاری کنیم، آن وقت ما می توانیم، فرصت های کاری نیز بیافرینیم".

حمایت بریتانیا از گفتگوهای صلح در قطر

ویلیام هیگ وزیر خارجهٔ بریتانیا با اعلام این‌که کشورش از گفتگوهای صلح افغانستان حمایت می کند، گفت که لندن پس از سال ۲۰۱۴ میلادی به کمک های همه‌جانبهٔ خود به افغانستان ادامه می‌دهد.

هیگ تاکید کرد که جامعهٔ جهانی نمی‌خواهد، افغانستان بار دیگر به مرکزی برای تروریستان جهان تبدیل شود.

بنا بر این گزارش، طالبان در تلاش است، تا دفتری را در قطر تاسیس کند و گفته شده است که مذاکرات ابتدایی در این باره با مقام‌های امریکایی انجام شده است.

در ماه دسمبر سال گذشتهٔ میلادی، مقام‌های افغان تایید کردند که شماری از افراد وابسته به گروه طالبان وارد قطر شده‌اند.

دولت افغانستان تاکید کرده است که در صورت آغاز گفتگوها با طالبان، صلاحیت پیشبرد آن باید به دست افغان‌ها باشد.

هفت کودک بر اثر سرما در ولایت تخار جان باخت

هفت کودک دیگر در ولایت تخار بر اثر سرمای شدید و بارش سنگین برف جان باختند.

محمد رضا "سراسنگی" ولسوال کلفگان ولایت تخار دیروز به خبرنگاران گفت: این کودکان در مناطق دور افتاده که راه های مواصلاتی مناطق مسکونی آنان بر اثر بارش سنگین برف مسدود است، جان باخته اند.

پیش از این نیز، منابع رسمی کشور اعلام کرده بود که ۱۵ کودک بر اثر سرما و نبود وسایل گرمی مناسب در کمپ های جان باخته اند.

تلفات ناشی از سرما و بارش سنگین برف در مناطق مختلف افغانستان به بیش از ۸۰ تن رسیده است.

صدها راس مواشی نیز، بر اثر سرما تلف شده اند.

مقام‌های دولتی در شمال کشور به مالداران هشدار داده اند که جبههٔ سرد دیگری در حال ورود به آسمان افغانستان است و اقدامات لازم را برای محافظت از مواشی خود اتخاذ کنند.

گفته می شود، این جبههٔ سرد درجهٔ حرارت هوا را به ۲۵ درجه زیر صفر خواهد برد.

با توجه به افزایش و گرانی قیمت مواد سوختی از جمله قیمت نفت، مردم که از امکانات برخوردار نیستند، با مشکلات زیادی مواجه شده اند.

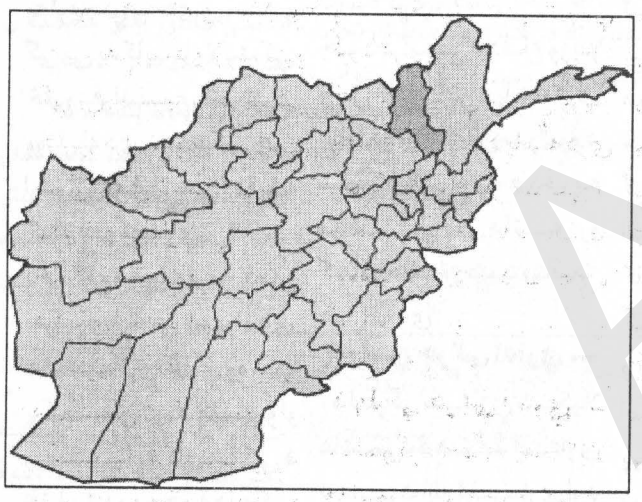

معیار های بین المللی حقوق بشر برای تطبیق قوانین

برخورد مسلحانه: انتقام گیری در مقابل مجروحین، کارمندان و خدمات طبی، اسیران جنگی، افراد ملکی، اهداف ملکی و فرهنگی، محیط طبیعی و انجام کارهای دارای نیروی خطرناک ممنوع است.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

ارادهٔ ورځپاڼه یوازې د سرلیکې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com
معاون: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰ ۵۹۶۲۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجنیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Farhat yar
Editor: Khadem Ahmad
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com